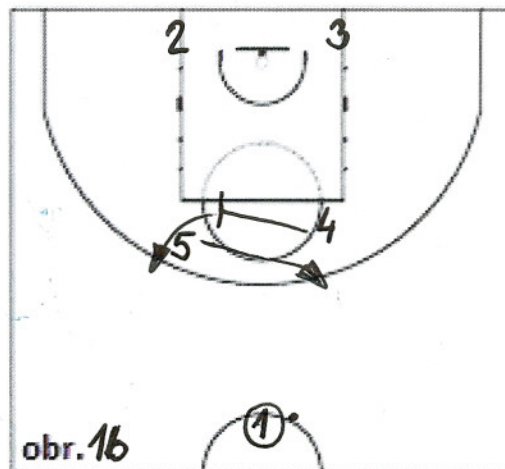
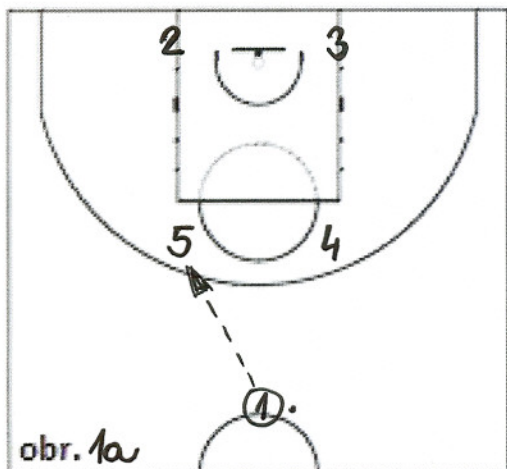

Željko Obradovič- Útočný systém založený na clonení hráča s loptou (pick and roll).

Basketball clinic Belegrade- spracoval: Dušan Bohunický

Jeden z útočných systémov trénera Željka Obradoviča má za cieľ vytvoriť a správne vyriešiť presilovú, alebo nerovnovážnu situáciu na základe využitia clony na hráča s loptou, ktorej však predchádzajú jednotlivé dielčie kombinácie (clona bez lopty, hod' a bež...). Aby mohol byť akýkoľvek útočný systém účinný, je potreba zvládnuť herné činnosti jednotlivca, na základe ktorých môžeme byť v danom systéme kreatívnejší, v spôsobe atakovania súperovho koša. Zdokonalovanie individuálnych činností, by sme mali aplikovať v akejkoľvek vekovej kategórii (v mladežníckych kategóriách by to malo byť prioritou tréningových jednotiek), pretože neustálym drilom jednotlivej kombinácie z daného systému, si hráč zlepšuje svoje HČJ a tým pádom zlepšuje efektívnosť celého systému. Princíp systému nespočíva v chaotickom zahratí kombinácie, ale podľa reakcie obrany naučiť útočníkov, aby dokázali najefektívnejšie vyriešiť kombináciu, pričom musia dodržať cieľ systému (zakončenie s vymezeného územia, alebo voľná strela za 3b). V jednotlivých schématoch si ukážeme základné fungovanie systému, na základe reakcie obrany. Hráči vedený trénerom Obradovičom, trénujú jednotlivé kombinácie v dvojiciach, trojiciach, bez obrany, pričom simulujú pohyb podľa obranných riešení. V takomto tréningu dokážu hráči vydržať s max. koncentráciou na detaily, ktoré tréner po nich vyžaduje až 90min. Detail a precíznosť, dve základné slová v tréningu výchovy mladých hráčov na Balkáne.

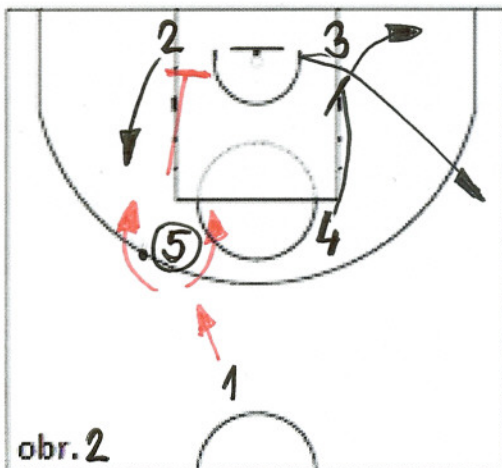

Obr.1a

Útočný systém začína v rozostavení "box" 1-2-2, pričom hráči na pozícii pivotov začínajú v hornom postavení. Hráči na perimetri sú v postavení u koncovej čiary. Prvá prihrávka smeruje na hráča, ktorý je lepší v hre v dolnom postavení, v našom prípade to je hráč č.5

Obr.1b

Uvoľnenie hráčov č.4 a č.5 ,môže prebiehať po vzájomnom začlonení, tým docielime v prípade prebrania ich obrancami, výškovú , silovú, alebo rýchlostnú nerovnováhu. V prípade opcie, „pick and roll“ priamo na rozohrávača, obrancovia nie sú schopný hrať agresívny predskok.

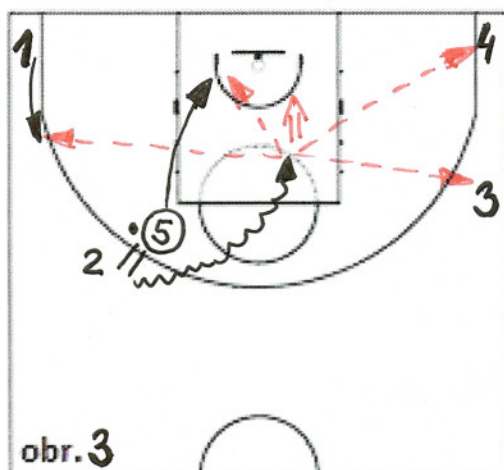

Obr.2

System pokračuje zbehom rozohrávača okolo hráča č.5 a následným clonením pre hráča č.2. Rozohrávač by mal rozumne pracovať s kombináciou hod' a bež okolo pivota, pretože už v tejto situácii, môže nastať jednoduché zakončenie(jednoduchá strela, alebo nájazd v prípade situácie na obr.7)

Zároveň na strane pomoci prebieha clona do hĺbky, ktorá musí byť aktívna, aby viazala na seba pozornosť obrany.

Ak obrana rieši kombináciu clony medzi hráčmi č.1.a č.2 prebráním, naskýta sa v ďalšom útoku využiť na pozícii rozohrávača vyššie krídlo, ktoré je schopné po zaclonení využiť hru 1/1 v dolnom postavení.

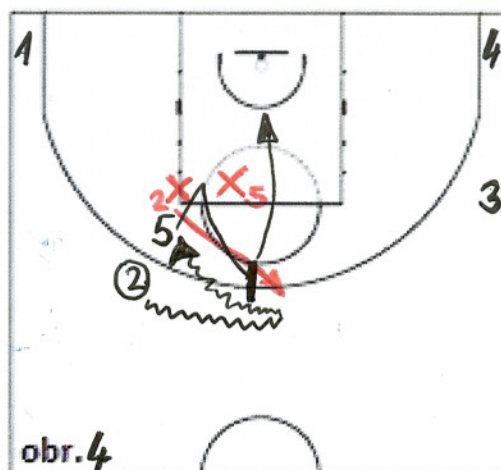

Obr.3

Hráč č.2 pokračuje na „ hand off “ odovzdávkou s hráčom č.5 . Ďalší priebeh je v závislosti od riešenia obrany. V prípade, že obranca hráča č.2 ide rovnakou cestou ako jeho útočník a obranca hráča č.5 nerobí predskok, vniká hráč č.2 do vymezeného územia driblinkom, pričom sa mu otvárajú štyri možnosti asistencií a jedna na zakončenie. Hráč č.5 prudko roluje do vymezeného územia, kde si vytvára priestor na prihrávku. Veľmi dôležitý je pohyb útočníkov na trojkovom oblúku v prípade nájazdu hráča č.2 a následnej výpomoci ich obrancov. Pohyb je po smeru driblujúceho hráča.

Obr.4

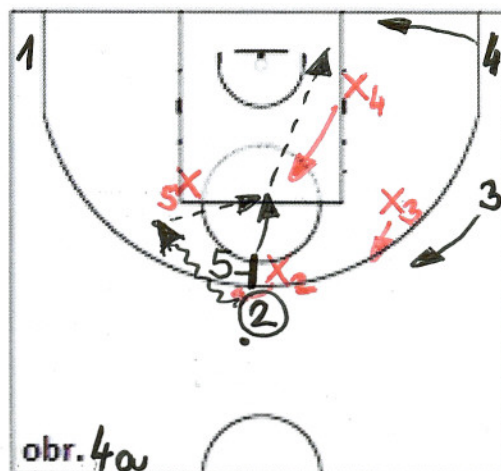
Na schémate je znázornené útočné riešenie v prípade, že obranca hráča č.2 si skracuje cestu medzi útočníkom č.5 a jeho obrancom (prekíza). V tomto momente hráč č.2 má pozíciu na strelu (nie je to prioritou), preto aktívnym driblíngom viaže na seba svojho obrancu, aby bol v pohybe smerom k nemu. Zmenou smeru a postavením clony od hráča č.5 využíva „pick and roll“. Hráč č.5 rýchlo roluje do vymezeného územia a hráč č.2 podľa reakcie obrany distribuuje lopty spoluhráčom, alebo zakončuje sám. Tento spôsob clony na hráča s loptou, kedy dostávame obrancu do proti pohybu je veľmi efektívny.

Obr.4a

Na obr.4a je znázornené ideálne riešenie spolupráce vysokých hráčov, pri najčastejšej reakcii obrany, kedy s rolujúcim hráčom č.5 vypomáha obranca hráča č.4. Obranca hráča č.3 nejde do výpomoci z dôvodu, že na tejto pozícii je excelentný strelec za 3b.

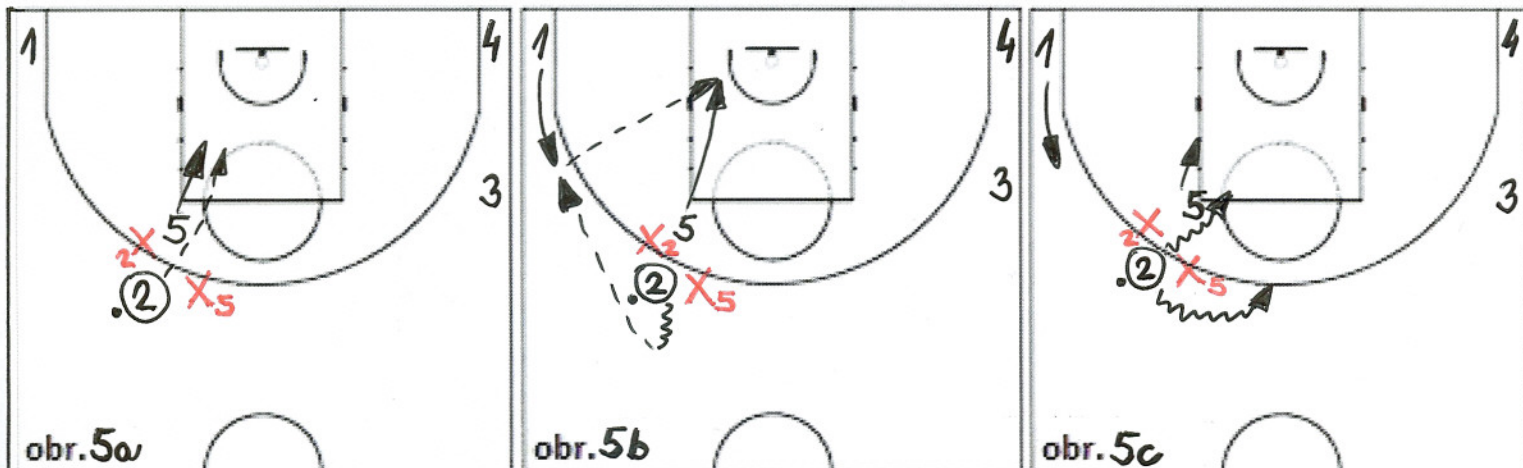
Dôležitú rolu zohráva hráč č.5, ktorý v prípade, že obrana hrá aktívny predskok, musí po „hand off“ odovzdať urobiť najskôr rýchly krok smerom ku košu, aby následným proti pohybom znemožnil svojmu obrancovi stihnúť zastaviť hráča č.2.

Obr.5

V prípade aktívnej obrany, obranca hráča č.5 zastavuje skokom pohyb hráča č.2 a zároveň jeho obranca ide rovnakou cestou, nastávajú tri možnosti riešenia v závislosti na HČJ hráča s loptou.

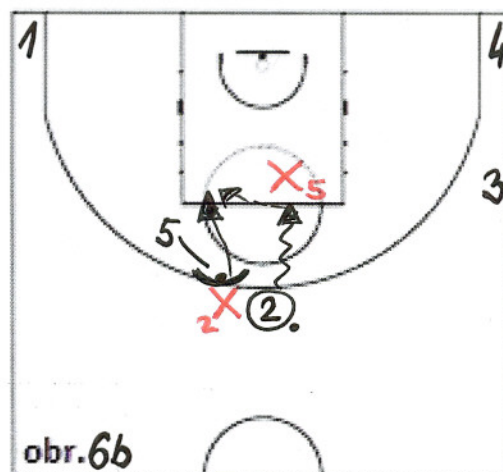
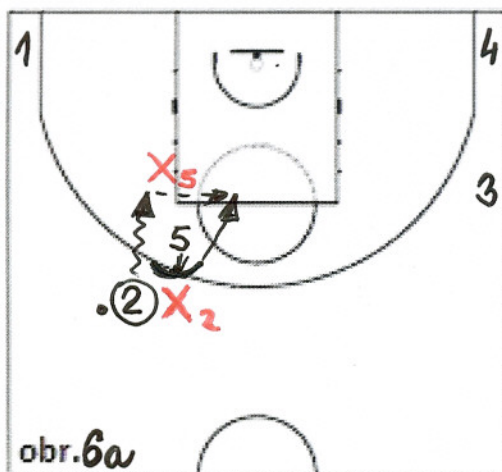
- priama prihrávka hráča č.2 na rolujúceho hráča(ideálne riešenie)
- jeden vyťahovací driblink a prudká prihrávka na hráča č.1, ktorý podľa reakcie obrany zakončuje, atakuje vymezené územie prihrávkou na hráča č.5, alebo využíva driblinkový nájazd do vymezeného územia
- hráč č.2 prekonáva predskakujúceho hráča driblinkom a distribuje loptu ostatným spoluhráčom, alebo zakončuje sám

obr.6

V prípade smerovania hráča č.2 jeho obrancou do jednej zo strán, stavia hráč č.5 clonu v postavení zádmami do obrancu, pričom spojnica jeho chodidiel je rovnobežkou s koncovou čiarou.

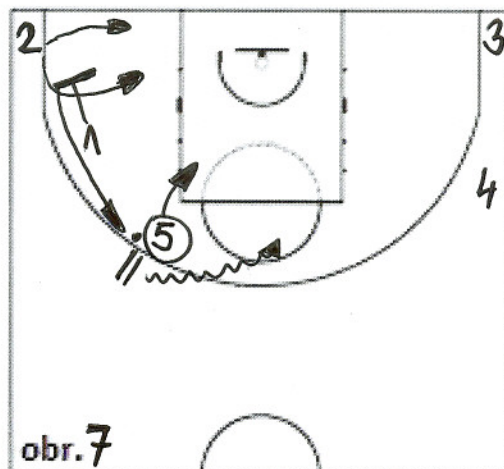
- a) Obranca X2, nedovolí hráčovi driblovať do stredu ihriska, v tomto prípade je útočník s loptou trpezlivý a čaká na správne postavenie clony od hráča č.5, útočí smerom na kôš a viaže na seba obrancu X5. Hráč č.5 roluje na čiaru TH, kde dostáva najčastejšie prihrávku o zem

- b) Obdobné riešenie nastáva, ak obranca X2 nepustí svojho útočníka do využitia spätného „pick and roll“. Ďalšia spolupráca hráča č.5 je po obdržaní prihrávky s hráčom č.1, pretože výpomoc môže prísť od jeho obrancu

Vo väčšine tímov je najlepším hráčom v riešení kombinácie „pick and roll“ rozohrávač. Ak chceme aby náš ústredný hráč mal útok vo väčšej miere pod svojou kontrolou využijeme opciu s roztažením hráčov č.2. a č.3. (obr.7 , 7a)

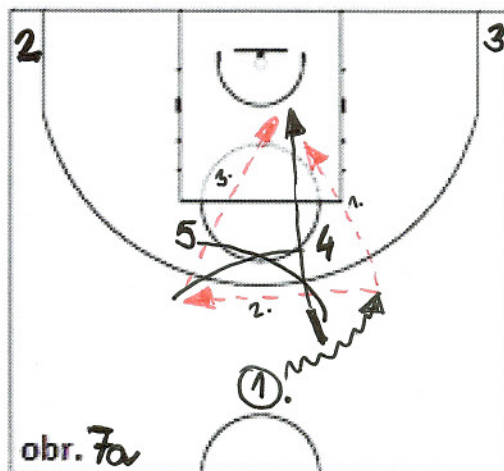
Obr.7

Pri tejto opcii hráč č.1 má možnosť pri chybe obrany priamo atakovať kôš po predchádzajúcej odovzdávke od hráča č.5., to však je len bonusová situácia, na ktorú musia hráči myslieť, lebo nám zaručuje jednoduchý kôš. Zmyslom tejto varianty je zaclonenie hráča č.2, ktorý využíva dlhšiu dráhu na uvoľnenie do vymezeného územia, kde je prvá možnosť ľahkého koša... clonu medzi hráčmi č.1 a č.2 90% tímov v Českej republike preberie, tím získava výhodu hráč č.1, ktorý sa prudko otáča a hraje „hand off“ odovzdávku s hráčom č.5

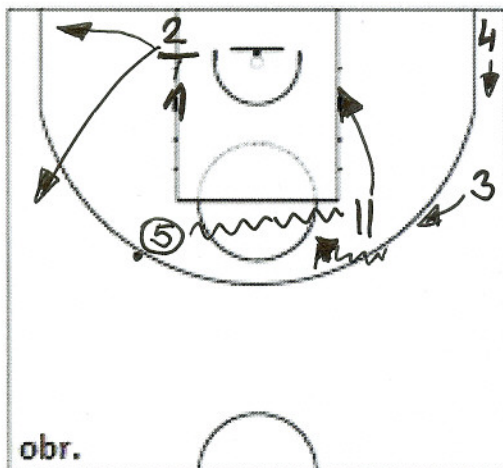

Obr.7a

Priamu opciu „pick and roll“ na rozohrávača využívame v prípade, že sa nedá prihrať na hráčov č.4 a č.5, alebo ako prekvapenie obrany, ktorú musíme udržať v permanentnom tlaku, aby sa nemohla sústrediť len na jednu opciu. Útočné riešenia v tejto kombinácii sú opäť v závislosti od hráča, ktorý stavia clonu (rolovanie, odskakovanie za trojku „pop out“, dve clony po sebe)

Obr.8

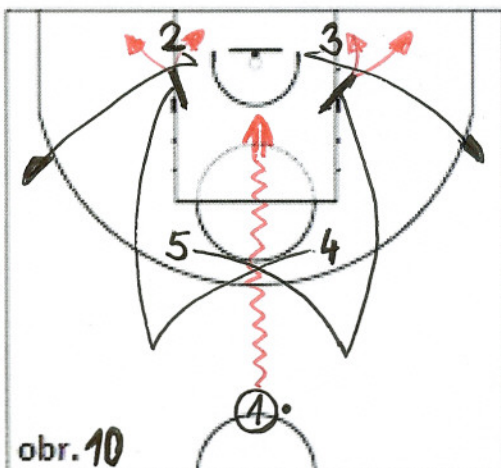

V úvode som zmienil aktivitu na strane pomoci, je potreba hráčom vstúpiť dôležitosť precízneho prevedenia činnosti aj na strane pomoci, lebo od nej sa odvíja úspešné riešenie celej kombinácie. Obrana sa sústredí na silnú stranu, čoho využije hráč č.5 a driblinkovým prenesením hry hraje „hand-off“ s hráčom č.3, pričom všetky pravidlá, ktoré sme mali v predchádzajúcich kombináciách medzi hráčmi č.2 a č.5 zostávajú dodržané.

Využitie strelca po výbehu cez dve alebo tri clony, je možné v situácii znázornenej na obr.9,9a,9b. Túto strelu však volíme len v prípade, že sa náš hráč na pozícii krídla uvoľní do voľnej strely, v opačnom prípade je znovu postavená clona na hráča s loptou. Hráč č.1 po prihrávke na hráča č.5 „hand off“ odovzdávkou si preberá loptu späť a nasleduje clona hráča č.3 na hráča č. 2, ktorý pokračuje do výbehu cez clony od hráčov č.4.a č.5. Hráč č.1 má možnosť využiť v prípade chybného riešenia prvej clony, hráča č.3 v dolno postavení. Ak nie, pokračuje systém výbehom a prihrávkou na hráča č.2, s následnou clonou na hráča s loptou.

Veľa trénerov rieši útočné situácie v časovej tiesni zahratím kombinácie „pick and roll“. Ak však máte v tíme hráča, ktorý je výnimočný v hre 1/1 z driblinku, tak máte možnosť využiť situáciu ako na obr.10.

Pivoti po prekrížení vybiehajú smerom k rozohrávačovi s cieľom zahrať „pick and roll“, tesne pred ním sa zastavujú a idú stavať clonu pre hráčov č.2. a č.3, ktorý vybiehajú do pozície za trojkový oblúk. Súčasne s postavením clony, hraje hráč č.1 aktívne do svojho obrancu.

Hráči č.4.a č.5 si vytvárajú koridory prihrávky, za predpokladu, že ich obrancovia vypomáhajú na hráča č.1. Zakončenie je priamo od hráča č.1, alebo strela bez driblinku od hráča, ktorého rozohrávač uvoľní

Systém je hrateľný nie len na stranu hráča č.5,ale využitie má aj cez hráča č.4. V tomto prípade využijeme clonu na hráča s loptou nie do rolovania, ale hráč.č4 odskakuje za trojkový oblúk (pop-out). V útočnom systéme je možnosť vytvoriť veľa ďalších mini kombinácií, ktoré nám prinesú rôznorodosť a kreativitu v spôsobe zakončenia, ale to je využiteľné až v mužskom vrcholovom basketbale.V mladežníckom basketbale by som sa opieral len o jednoduché vstupy, kde budeme po mladých hráčoch vyžadovať precízne plnenie jednotlivých pohybov, pred zahratím clony na loptu, v samotnom prevedení a samozrejme po zahratí clony. Je potreba mladých hráčov k tomu smerovať a učiť ich precíznosti vo všetkých detailoch.